

Βουλή

Με ψήφους ΠΑΣΟΚ

Κατάργηση του +1 και πολυσταυρία ζητεί ο Σημίτης

ΤΗΝ κατάργηση του «+1» και την τροποποίηση της διάταξης για τον σταυρό προτίμησης ζήτησε χθες, με δήλωσή του, ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και πρώην υπουργός Κ. Σημίτης. Ο οποίος χαρακτήρισε την επαναφορά του σταυρού προτίμησης αναγκαίο κακό, που, όμως, μας πάει «ένα βήμα πίσω επειδή το βήμα μπροστά, με τη λίστα, έμεινε αναλλοίωτο».

Ο κ. Σημίτης ζήτησε την καθιέρωση της πολυσταυρίας ή τουλάχιστον της διαταυρίας σε περιφέρειες με πέντε βουλευτές και άνω. Η δήλωση του κ. Σημίτη έχει ως εξής: «Το σχέδιο νόμου αποτελεί ως προς το θέμα της αναλογίας ένα πολύ θετικό βήμα. Η μελλοντική Βουλή θα αντικατοπτρίζει τη θέληση των ψηφοφόρων, όπως εκφράστηκε με την ψήφο τους πολύ πιο πιστά απ' ό,τι στις προηγούμενες Βουλές. Η αρχή της αναλογίας δεν έχει εφαρμοσθεί όμως στο μέτρο που τούτο θα ήταν δυνατό. Ο πιο σημαντικός περιορισμός προκύπτει από το "συν ένα"». Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου, ένα ποσοστό ψήφων υψηλότερο του 46% δίνει σε ένα κόμμα την πλειοψηφία στη Βουλή, για να αποφευχθούν συνεχείς κυβερνητικές κρίσεις. Το ισχύον εκλογικό σύστημα, όπως έδειξε το παράδειγμα των τελευταίων εκλογών, εξασφάλισε στο πρώτο κόμμα απόλυτη πλειοψηφία εδρών, με ένα ποσοστό ψήφων υψηλότερο του 45%. Ποια επιχειρήματα δικαιολογούν σήμερα την εγκατάλειψη αυτού του συστήματος και την αντικατάστασή του με ένα σύστημα που δίνει απόλυτη πλειοψηφία εδρών με μόνο 1% ψήφων επιπλέον; Νομίζω, ότι δεν υπάρχουν. Η προτεινόμενη λύση οφείλεται στην πολιτική εκτίμηση της συγκυρίας και γι' αυτό δεν είναι πειστική λύση.

Η ευρύτερη εφαρμογή της αρχής της αναλογίας δικαιολογείται, γιατί η χώρα έχει μπει σε μια νέα φάση πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων. Μετά το 1974 η γρήγορη αντιμετώπιση των συνεπειών της δικτατορίας και η χωρίς καθυστέρηση χάραξη μιας πολιτικής στα εθνικά θέματα μπορούσαν να υποβοηθηθούν σημαντικά από μονοκομματικές κυβερνήσεις. Σήμερα τα προβλήματα είναι άλλης μορφής και πιο σύνθετα. Είναι προβλήματα δημιουργίας συναίνεσης για βασικούς στόχους ανάπτυξης, ιεράρχησης προτεραιοτήτων για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού. Χρειάζεται συμφωνία περισσότερων κοινωνικών ομάδων και πολιτικών παρατάξεων. Μονοκομματικές κυβερνήσεις δεν είναι πολλές φορές σε θέση να αντιμετωπίσουν αποφασιστικά ευρύτερα κοινωνικά προβλήματα. Αναλογιζόμενες τις αντιδράσεις, το πολιτικό κόστος και τον κίνδυνο απώλειας της αυτοδυναμίας τους, διασίζουν, υπαναχωρούν και συντηρούν μια στασιμασμένη κατάσταση. Παράδειγμα προβλημάτων που απαιτούν ευρύτερη κοινωνική συναίνεση είναι η κοινωνική ασφάλιση και η αναμόρφωση της δημόσιας διοίκησης. Η αρχή της αναλογίας και η συνάκουθη δημιουργία ευρύτερων συμφωνιών και συμμαχικών κυβερνήσεων ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σημερινής φάσης της ανάπτυξής μας. Επομένως, δεν έχουν έννοια οι περιορισμοί στην αρχή της αναλογίας. Το "συν ένα", όμως, περιχέει κινδύνους. Δημιουργεί γι' αυτό ευθύνες. Συμμαχικές κυβερνήσεις δεν συμβαδίζουν με προσωπικούς και κομματικούς εγωισμούς, παράλογες αξιώσεις και αδιαφορία για τις επιπτώσεις συνεχών αντιπαραθέσεων. Ένα πιο σύγχρονο εκλογικό σύστημα απαιτεί και νέο ήθος και ύψος πολιτικής διαμάχης. Αν τα κόμματα που θα κληθούν να βρουν λύσεις δεν μπορούσαν να δημιουργήσουν τις αναγκαίες συναυσίες, ο κίνδυνος να οπισθοδρομήσουμε στον αυταρχισμό θα είναι μεγάλος.

Ο εκλογικός νόμος επαναφέρει τον σταυρό προτίμησης. Αυτό αποτελεί οπισθοδρόμηση. Ο ψηφοφόρος, όταν εκφράζει την προτίμησή του με τον σταυρό, δεν κρίνει κατά κανόνα με βάση τις ικανότητες των υποψηφίων να προωθήσουν ορισμένο πολιτικό πρόγραμμα. Αποφασίζει να υποστηρίξει ορισμένο πρόσωπο, μεταξύ άλλων γιατί έχει βοηθηθεί ο ίδιος ή η οικογένειά του από τον υποψήφιο, γιατί ελπίζει ότι θα μπορεί ο υποψήφιος να τον εξυπηρετήσει όταν εκλεγεί, γιατί τον γνωρίζει, γιατί έχει ακούσει το όνομά του, γιατί έχει επηρεασθεί από την προεκλογική διαφήμιση. Ο σταυρός συνδέεται στο ρουσφέτι. Ο σταυρός συντηρεί την παρουσία ορισμένων οικογενειών στην πολιτική επί πολλές δεκαετίες. Ο σταυρός βοήθησε να προβληθούν πολιτικά εκείνοι που δapanούσαν τα περισσότερα χρήματα για να εκλεγούν. Η λίστα αποτέλεσε πρόοδο. Η λίστα έπρεπε να συνοδεύεται όμως και με μια σειρά από άλλες εξελίξεις, που να εξασφαλίζουν περισσότερη αξιοκρατία, όπως δυνατότητα αξιολόγησης του έργου των βουλευτών από τα μέλη της οργάνωσης, επιλογή των υποψηφίων από τις κομματικές συνελεύσεις της εκλογικής περιφέρειάς τους. Όλα αυτά δεν έγιναν. Ο σταυρός μοιάζει γι' αυτό αναγκαίο κακό, ένα από τα λίγα μέσα που έχει ο πολίτης για να επιηρεάσει τις αποφάσεις. Με την επαναφορά του σταυρού κάνουμε ένα βήμα πίσω, επειδή το βήμα μπροστά έμεινε αναλλοίωτο. Είναι, λοιπόν, σκότμο, έστω και την τελευταία στιγμή, να γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις στο σχέδιο νόμου, για να μην ισχύσει το σύστημα του σταυρού προτίμησης, όπως παλιά. Χρειάζονται ρυθμίσεις που θα περιορίσουν τις τοπικές και προσωπικές δεσμεύσεις και θα ενισχύσουν την παρουσία προγραμμάτων και πολιτικών θέσεων στον εκλογικό αγώνα. Μόνη δυνατότητα και επιβεβλημένη λύση είναι η καθιέρωση της πολυσταυρίας ή τουλάχιστον της διαταυρίας σε περιφέρειες με 5 βουλευτές και άνω. Έτσι, τουλάχιστον, θα δοθεί στον ψηφοφόρο η δυνατότητα να επιλέξει πέρα από τον τοπικό παράγοντα και έναν υποψήφιο με ευρύτερη κομματική δραστηριότητα και προβολή.

Η κυβέρνηση έχει ευθύνη για τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής ζωής. Πρέπει να κάνει ένα αποφασιστικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, καταργώντας τη διάταξη για το "συν ένα" και τροποποιώντας τη ρύθμιση για τον σταυρό προτίμησης».

ΡΑΛΛΗΣ: ΧΡΗΣΙΜΗ Η ΔΗΑΝΑ

ΜΕ ΤΗΝ ψήφο και των βουλευτών της ΝΔ ψηφίστηκε χθες, κατ' αρχήν, το εκλογικό νομοσχέδιο. Το ΚΚΕ, με τον Κ. Κάππο, κατηγόρησε την κυβέρνηση ότι η διατήρηση του «συν 1» είναι η αντιπαροχή του ΠΑΣΟΚ στη ΝΔ για μετεκλογική «συναίνεση - σύμπλευση» σε «κρίσιμα πολιτικά ζητήματα».

Ακόμη, χθες, ο πρώην πρωθυπουργός Γ. Ράλλης, που δήλωσε ότι θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο γιατί «κονιορτοποιεί την πολιτική ζωή», ανοίγει δρόμο για να μπουν στη Βουλή η ΕΠΕΝ και οι αναρχικοί, υποστήριξε πολιτικά τη ΔΗΑΝΑ, η οποία, είπε, είναι χρήσιμη ως 4ο κόμμα, «για να εισπράξει τους δισταρεστημένους του ΠΑΣΟΚ», που δεν θα πάνε στο Συνασπισμό, «αλλά είναι και μεγάλο το άλας προς τη ΝΔ».

Ο Κ. Σημίτης, με δήλωσή του, δημοσιεύεται σε άλλη στήλη - τάχθηκε κατά του «συν 1» και μίλησε για πολιτική ομαλότητα, που θα προκύψει από μελλοντικές «συμμαχικές κυβερνήσεις».

Ο Αντ. Τρίτοσης ζήτησε να ισχύσει μια περιφέρεια σε κάθε διοικητική περιφέρεια.

Ο Γ. Κατσιμάρδης επανέλαβε την πρότασή του να μειωθεί το «συν 1» σε «συν 1/2» ή «συν 1/3».

Σε δευτερολογία του ο Κ. Κάππος δήλωσε:

«Η κυβέρνηση, παρά την αντίδραση μεγάλου αριθμού βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, επιμένει στη διατήρηση του +1 μαζί με τη ΝΔ. Αυτό βάζει σε σοβαρές υποχρεώσεις και δημιουργεί ερωτηματικά. Κι αυτό, γιατί αποτελεί δώρο στη ΝΔ τουλάχιστον 7 εδρών. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα στη ΝΔ να αχρημάσει ελεγχόμενη αυτοδυναμία και να επηρεάσει παραπέρα ένα, έστω μικρό, ποσοστό του εκλογικού σώματος. Αυτό δημιουργεί τη βεβαιότητα ότι μετεκλογικά θα υπάρξει συναίνεση, σύμπλευση του ΠΑΣΟΚ με τη ΝΔ σε κρίσιμα πολιτικά ζητήματα. Η κυβέρνηση, αν θέλει να διαλύσει τις υποψίες και τα ερωτήματα, έχει χρέος να καταργήσει το +1».

Ο Γ. Ράλλης

Ο πρώην πρωθυπουργός Γ. Ράλλης δήλωσε ότι θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο, γιατί θα έχει ως απο-

Τηλεοπτική κάλυψη σε συγκεντρώσεις του Απριλίου

Δύο υπαίθριες εκδηλώσεις κάθε κόμματος, θα καλύψει η τηλεόραση ως την επίσημη προκήρυξη των εκλογών. Αυτό ανακοίνωσε χθες ο αναπληρωτής υπουργός Προεδρίας, Δημ. Μαρούδας. Η δήλωση Μαρούδα έχει ως εξής:

«Εκτός των ρυθμίσεων που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση, για την παραχώρηση τηλεοπτικού χρόνου στα κόμματα και τις νεολαίες και που αφορούν, το μεσοδιάστημα από σήμερα μέχρι και την επίσημη προκήρυξη των εκλογών, αποφάσισε να καλύψει η ΕΡΤ για τον μήνα Απρίλιο, δύο υπαίθριες συγκεντρώσεις, που θα θελήσει να πραγματοποιήσει κάθε κόμμα. Ο χρόνος κάλυψης θα είναι ανάλογος με την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση του κάθε κόμματος και όχι μικρότερος των δέκα λεπτών. Για όλες τις περιπτώσεις αυτές, ο φωτισμός του κυρίου χώρου της συγκέντρωσης και τα άλλα έξοδα θα βαρύνουν την ΕΡΤ».

Ο Γ. Ράλλης

τέλεσμα «την κάθοδο στην πολιτική κονίστρα πολλών κομματικών σχηματισμών, που θα κονιορτοποιήσουν την πολιτική ζωή του τόπου».

«Διόρθωσε ιστορικά», όπως είπε, τον Πρωθυπουργό και τον υπουργό, που είναι ότι η ενισχυμένη αναλογική είναι «σύστημα της Δεξιάς» και θύμισε ότι για πρώτη φορά η ενισχυμένη αναλογική εφαρμόστηκε το 1951 από την ΕΠΕΚ του Πλαστήρα, που την εισήγηθησαν, το Κόμμα των Φιλελευθέρων του Σοφοκλή Βενιζέλου και το Λαϊκό Κόμμα του Κ. Τσαλδάρη. Τα κόμματα του Κέντρου στήριξαν την ενισχυμένη αναλογική και το 1958 και το 1961. Κατηγόρησε τη ΝΔ ότι υποστήριξε την πρόταση των 15, και την κυβέρνηση για το εκλο-

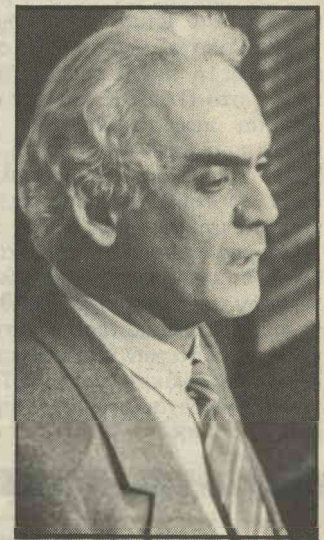

Η Β. Τσουδερού

γικό νομοσχέδιο του 1985, που το είχε βαφτίσει απλή αναλογική. Μετά την αναγγελία του νομοσχεδίου, εκτός από τα τέσσερα κόμματα (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, Συνασπισμός, ΔΗΑΝΑ), πολλά κόμματα έχουν εξαγγείλει την πρόθεσή τους να αναμειχθούν στον εκλογικό αγώνα.

Κανένας δεν μπορεί να βγάλει από τους επόχθους αρχηγούς και αρχηγίσκους την ιδέα ότι είναι δυνατό να αποσπάσουν 65.000 ψήφους και να αποκτήσουν την πολυπόθητη βουλευτική έδρα.

Εάν με το νόμο αυτό κατέλθουν στις εκλογές και καταλάβουν έδρες η ΕΠΕΝ - που μπορεί να αποσπάσει και περισσότερους από 65.000 ψήφους - οι αναρχικοί, που και αυτοί μπορούν να αποσπάσουν ψήφους, είναι αυτό προς όφελος της Δημο-

Ο Α. Τσοχατζόπουλος

κρατίας; Μήπως είναι προς βλάβη της Δημοκρατίας, να φροντίζουμε να μπουν εδώ μέσα μειωμένες αντάξιες λόγους;

Απευθυνόμενος στην Αριστερά, είπε ότι γιατί την «κλοπή εδρών» που επικαλείται δεν την είπε και το 1958, όταν η ΕΔΑ με την ενισχυμένη αναλογική και με το 24% των ψήφων ήρθε δεύτερο κόμμα. Και σήμερα, συνέχισε, αν έρθετε δεύτερο κόμμα, θα απολαύσετε όλες τις προνομίες, γιατί ο εκλογικός νόμος δεν σας καταδικάζει να είστε τρίτο κόμμα.

Ο Γ. Ράλλης έκλεισε την ομιλία του λέγοντας:

Για τη ΔΗΑΝΑ

«Κάποιος φίλος μου, ο οποίος εί-

Αντιδράσεις στην ελεύθερη ραδιο

- ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΡΑΔΙΟΣΤΑΘΜΟΥΣ
- ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΣΕΙΡΑ μέτρων για τον περιορισμό των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων, αλλά και την προβολή τους από κρατικά και ιδιωτικά ραδιοηλεκτρονικά μέσα, προτείνει η κυβέρνηση, με σχέδιο τροπολογίας που κατέθεσε χθες ο υπουργός Εσωτερικών Άκης Τσοχατζόπουλος στη Βουλή και κάλεσε τα κόμματα να εκφέρουν τη γνώμη τους.

Με στόχο, να υπάρξει συναίνεση στην τροπολογία που θα ενσωματωθεί στο εκλογικό νομοσχέδιο.

Οι δαπάνες

Σύμφωνα με την κυβερνητική πρόταση: ● Καθορίζεται ανώτατο όριο εκλογικών δαπανών για κάθε εκλογική αναμέτρηση, με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, πριν από τη λήξη της βουλευτικής περιόδου. Σε περίπτωση διάλυσης της Βουλής, το ανώτατο όριο των εκλογικών δαπανών καθορίζεται με απόφαση του προέδρου και των αντιπροέδρων της Βουλής, που λαμβάνεται κατά πλειοψηφία, μέσα σε τρεις μέρες από τη δημοσίευση του διατάγματος για τη διάλυση της Βουλής. ● Για τις βουλευτικές εκλογές που έρχονται, το ανώτατο όριο των εκλογικών δαπανών για κάθε υποψήφιο βουλευτή καθορίζεται ως εξής:

α) Στις εκλογικές περιφέρειες, που εκλέγονται από ένα έως πέντε βουλευτές, το ανώτατο όριο είναι 3 εκ. δρχ. β) Στις εκλογικές περιφέρειες με 6-10 βουλευτές το ανώτατο όριο είναι πέντε εκ. δρχ.

γ) Στις εκλογικές περιφέρειες που εκλέγονται πάνω από 10 βουλευτές το ανώτατο όριο είναι 8 εκ. δρχ. Ως εκλογική δαπάνη εκλαμβάνεται κάθε ποσό που διατίθεται για έντυπα, μηνύματα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, την ενοίκιαση γραφείων κλπ. Κάθε υποψήφιος βουλευτής υποχρεούται να τηρεί στην έδρα της εκλογικής του περιφέρειας ειδικό βιβλίο εσόδων και εξόδων, όπου καταχωρίζεται επώνυμα και κάθε οικονομική ενίσχυση που ξεπερνά τις 100.000 δρχ. Το βιβλίο θεωρείται από τον αρχηγό του κόμματος ή τον εκπρόσωπό του.

● Κάθε υποψήφιος υποχρεούται, μέσα σε δεκαπέντε μέρες από την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών, να υποβάλει στον πρόεδρο της Βουλής αναλυτική κατάσταση των εκλογικών του δαπανών. Συνοπτική κατάσταση των εκλογικών του δαπανών υποχρεούται να δημοσιεύσει σε μια εφημερίδα που εκδίδεται στην εκλογική του περιφέρεια και μια ημερήσια εφημερίδα της Αθήνας. ● Η υπέρβαση του ανώτατου

ορίου εκλογικών δαπανών ή αναληθής ή μη κανονικής σύνταξης της αναλυτικής κατάστασης εκλογικών δαπανών συνιστούν εκλογικές παραβάσεις, που συνεπάγονται μόνο την ακύρωση της ανακήρυξης του βουλευτή ή του αναπληρωματικού βουλευτή.

Οι παραβάσεις αυτές δεν γεννούν αμφιβολία ως προς το τελικό αποτέλεσμα ανάμεσα στα κόμματα.

● Σε κάθε νόμο συγκροτείται Νομαρχιακή Επιτροπή Εκλογικών Δαπανών (ΝΕΕΔ). Στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης συγκροτούνται τσες ΝΕΕΔ όσες και οι εκλογικές περιφέρειες.

Για τους σταθμούς

Ειδικότερα για τους περιορισμούς στους τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, η πρόταση προβλέπει: ● Οι ρυθμίσεις που αφορούν την παρουσίαση του προεκλογικού αγώνα από τα κρατικά ραδιοηλεκτρονικά μέσα ισχύουν υποχρεωτικά και για τους δημοτικούς και κοινοτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς. ● Με απόφαση του Ραδιοτη-

Απορρίφθηκε αίτηση του Μένιου

Απορρίφθηκε χθες στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή η αίτηση άρσης ασυλίας του βουλευτή Στάθη Παναγούλη, που ζητήθηκε από τον εισαγγελέα μετά από μήνυση

που υπέβαλε σε βάρος του ο Μ. Κουτσούγιωργας τον περασμένο Νοέμβριο. Η μήνυση του κ. Κουτσούγιωργα χαρακτηρίστηκε απαράδεκτη και από το βουλευτή του ΠΑΣΟΚ Β. Αγοράστη.